

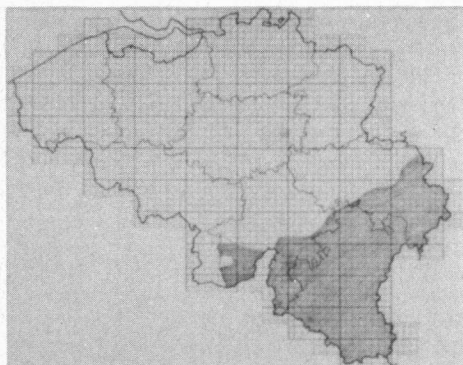
nieuws uit België

Wilde Katten in België

Uit de onlangs door het Bestuur van Waters en Bossen gepubliceerde verspreidingskaart van de Wilde Kat in België, blijkt dat dit dier nog sporadisch voorkomt in de Ardennen en de Hoge Venen. Het huidige verspreidingsgebied stemt ongeveer overeen met de verspreiding zoals die door F.H. van den Brink in zijn 'Zoogdierengids' wordt weergegeven. Het gebied waar de Wilde Kat regelmatig voorkomt is echter beperkt tot Belgisch Lotharingen (Zuid-België). Buiten deze streek komt ze slechts voor in de voor haar geschikte biotopen en die zijn niet zo talrijk.

Een tiental jaren terug werd de Wilde Kat door het onverantwoorde jacht- en natuurbeheer en de stijgende recreatiedruk vrijwel volledig uitgeroeid. Zoals dat in België de gewoonte is werd de jacht op dit dier veel te laat gesloten — dit in tegenstelling met onze buurlanden. Gelukkig had zich daar een sterke populatie kunnen opbouwen zodat al vrij vlug — door immigratie — de Wilde Kat bij ons opnieuw ingeburgerd geraakte.

Over de huidige situatie van dit roofdier kan niet meer gezegd worden dan dat men aanneemt dat hun populatieaantal vrij constant blijft. De jongste jaren heeft zich echter een nieuwe bedreigingsfactor aan het rijtje toegevoegd: de verbastering van de soort. Er

Voorlopige verspreidingskaart van de Wilde Kat in België (volgens gegevens van het Bestuur van Waters & Bossen).

komen in België steeds meer verwilderde katten voor die zich tijdens de voortplantingsperiode gaan kruisen met de echte Wilde Katten. De verwilderde katten gelijken vaak erg goed op de Wilde Kat. Het is dan ook begrijpelijk dat de bastaard-nakomelingen amper van de echte Wilde Kat — uiterlijk althans — te onderscheiden zijn. Dit bedreigt de raszuiverheid van de soort.

■ Nationale Campagne Bescherming Roofdieren, postbus 10, B-9740 Gavere.

Nationale Campagne Bescherming Roofdieren in België

Doel van onze roofdierencampagne is te komen tot een **volledige** bescherming van **alle** inheemse roofdieren — zijnde Wezel, Hermelijn, Bunzing, Steenmarter, Boomarter, Das, Otter, Vos en Wilde Kat — en hun leefgebieden en dit op het gehele Belgische grondgebied.

De NCBR tracht dit te verwezenlijken door ernaar te streven dat:

- 1) Net als dit jaar de jacht op de roofdieren niet meer wordt geopend en het voortaan verboden blijft om gebruik te maken van klemmen, vallen en giftige stoffen (zoals gifreien) voor het verdelgen van roofdieren. Daarenboven moet het verboden worden inheemse roofdieren in gevangenschap te houden, te vervoeren en te verkopen.
- 2) De mogelijkheid tot verdelging van de zogenaamde 'schadelijke soorten' in de wet wordt geschrapt en de bestrijding van roofdieren als maatregel tegen de hondsdoelheid niet langer in de wet opgenomen blijft.
- 3) De meest bedreigde roofdiersoorten naar de natuurbeschermingswet worden overgeheveld,

waarbij men strenge correctionele straffen voorziet bij overtredingen. Een herziening van de jachtwet is hiervoor noodzakelijk.

- 4) De internationale conventies worden toegepast en nageleefd en er een strenge controle komt op de naleving van de jachtwetgeving.
- 5) Meer wetenschappelijk onderzoek wordt verricht naar de oorzaken van de achteruitgang van de roofdieren en de mogelijke maatregelen worden genomen om deze negatieve evolutie stop te zetten.
- 6) Het brede publiek op een wetenschappelijk verantwoorde manier wordt voorgelicht over de werkelijke rol van onze roofdieren.
- 7) Een aantal concrete beschermingsmaatregelen worden uitgewerkt en doorgevoerd ten voordele van onze roofdieren en hun biotopen.

Om dit alles mogelijk te maken, hebben wij informatiemateriaal uitgegeven dat onze kosten moet dekken. Dit is te bekomen door storting van het aangegeven bedrag op rekening 068-0776500-42 (Gemeentekrediet) ten name van de Nationale Campagne Bescherming Roofdieren, postbus 10, B-9740 Gavere, met vermelding van het gewenste. Een begeleidend briefje vergemakkelijkt de gang van zaken. Giften worden in dank aanvaard.

Dossier 'Roofdieren' van dr. E. Van der Straeten (RUCA), met prachtige pentekeningen en foto's, A4-formaat; bespreking van onze roofdieren en toelichting van de actie; 25 p., prijs Bfr. 70.

Affiche 'Hermelijn met prooi', 44x61 cm, prijs Bfr. 10.

Zelfklever 'Internationaal Embleem Campagne'; kleurendruk ø 10 cm, prijs Bfr. 20.

Zelfklever 'Hermelijn'; zwart-wit tekening, ø 13 cm, prijs Bfr. 30.

Poster-serie van 8 pentekeningen van Pierre Déom, 22x30 cm; afbeelding: Wezel, Hermelijn, Bunzing, Steenmarter, Boomarter, Das, Vos en Wilde Kat. prijs Bfr. 150/8, Bfr. 20/ex.

De verzendkosten zijn in de prijs begrepen. Voor het buitenland moeten wij echter, noodgedwongen, Bfr. 20 extra-verzendkosten aanrekenen.

Voor het uitvoeren van onze projecten hebben wij een nijpend gebrek aan financiële middelen. U begrijpt dan ook dat indien wij ons werk met de huidige inzet zouden willen voortzetten, wij uw giften best kunnen gebruiken. Wij verzekeren u dat deze uitsluitend voor beschermingsdoeleinden zullen worden aangewend.

Het bestuur van de Nationale Campagne Bescherming Roofdieren, postbus 10, B-9740 Gavere, België.

Twee lidmaatschappen in één klap

Na drie jaar intensieve werking heeft de Nationale Campagne Bescherming Roofdieren (NCBR) zich geleidelijk aan een reputatie weten op te bouwen die er mag wezen. In naam van vrijwel alle Vlaamse natuurverenigingen streeft zij een totale bescherming van alle inheemse roofdieren en hun leefgebieden na. Het voortdurende contact met overheidsdiensten, milieuverenigingen en de andere belanghebbende partijen en de constante voorlichting van de publieke opinie zorgen ervoor dat een doeltreffende bescherming in de toekomst mogelijk wordt.

Voorwaar geen gemakkelijke taak. Daar waar de Belgische prooivogels al sinds 1972 beschermd zijn, vallen de roofdieren nog steeds onder de Jachtwet. Daarenboven krijgen ze slechts de sympathie van weinig natuurliefhebbers. Hier ligt dus een ruim activiteitsveld braak. Gelukkig kon de NCBR van bij haar bestaan rekenen op de morele en financiële steun van honderden sympathisanten. Dank zij de talrijke giften kon zij haar activiteiten (en invloeden) steeds verder uitbreiden. Het stelde haar tevens in staat een aantal dringende projecten op touw te zetten. Zo was er onlangs de geslaagde postkaartenactie tegen het heropenen van de jacht op de kleine marterachtigen en loopt er momenteel een project tot het behoud van de Otter in Vlaanderen, een wetenschappelijk onderzoek naar de voedselgewoonten van de Vos en een nationale roofdierinventarisatie. Daarnaast wordt voortdurend gewerkt aan een wettelijke bescherming voor onze roofdieren en staan er tal van beschermingsprojecten op uitvoering te wachten **ten voordele van Das, Steenmarter, Boomarter en Bunzing**. Werk genoeg dus.

Tijdschrift

Teneinde al die begunstigers op de hoogte te houden van wat er met hun giften gebeurt en ze tevens te informeren over de laatste ontwikkelingen op roofdierengebied geeft de NCBR nu een eigen driemaandelijks tijdschrift uit. Personen die minimum 350 BF (of minimaal f 18,—) storten op rekeningnummer 068-0776500-42 ten name van de NCBR, krijgen het tijdschrift kosteloos toegestuurd. Ze kunnen tevens gebruik maken van de diensten van deze organisatie (documentatie-, informatie-, studie- en juridische dienst).

Om te vermijden dat er zich op zoogdierengebied een opsplitsing zou voordoen zoals wij dat kennen op het vlak van de ornithologie, worden de begunstigers tevens automatisch lid van de Nationale Zoogdierenwerkgroep en ontvangen zij naast het tijdschrift van de NCBR ook het blad 'Eliomys' met algemene zoogdierinformatie.

Geïnteresseerden kunnen gratis een proefnummer aanvragen bij de Nationale Campagne Bescherming Roofdieren, postbus 10, B-9740 Gavere of rechtstreeks hun bijdrage storten op rekeningnummer 068-0776500-42 van de NCBR.

Belgische luchtbrug naar zeehondencreche Pieterburen

Begin januari 1983 arriveerde de eerste, aan de Belgische kust, gestrande Zeehond op het vliegtuig Eelde waar het dier werd opgehaald door Lenie 't Hart.

Voortaan zullen alle aan de Belgische kust aangespoelde zieke Zeehonden naar het Groningse opvangcentrum worden gevlogen, om evenals de Nederlandse Zeehonden die genezen zijn, in de Waddenzee hun vrijheid te herkrijgen. Men verwacht per jaar ongeveer acht Zeehonden uit België. 'Met de aangespoelde zieke Zeehonden in België ging het helemaal fout', vertelt Lenie 't Hart, die midden januari 1983 zestien zieke Zeehonden verzorgde. De Zeehonden, die uitgeput aanspoelen, zijn meestal jonge dieren die lijden aan de vreselijke longwormziekte. Zonder goede medische verzorging sterven de dieren onherroepelijk aan deze ziekte, die het gevolg is van de vervuiling van het zeewater. In België kwamen deze dieren in het Dolfinarium te Brugge of in de dierentuin van Antwerpen. Daar werden ze wel liefderijk verzorgd, maar kregen niet die medische hulp, die ze nu in Pieterburen zullen krijgen.

Een zeehondencreche stichten, zoals in Pieterburen, heeft in België geen zin omdat de genezen dieren niet teruggezet kunnen worden. Het zeewater langs de hele Belgische kust is namelijk te sterk vervuild door de enorme afvallozingen op de Oosterschelde. Bovendien krijgen de dieren geen rust vanwege het toerisme dat langs de Belgische kust sterk is toegenomen.

Afgelopen jaar gingen maar liefst veertig in Pieterburen behandelde Zeehonden kerngezond naar zee terug.

Zeehonden-
moeder Lenie 't
Hart met de
eerste Belgische
zieke Zeehond,
op weg naar de
Zeehondenreche
te Pieterburen.
Midden januari
1983.

Bestuur van Waters en Bossen onderzoekt voorkomen van aantal inheemse zoogdiersoorten in België

In 1981 werd door het Bestuur van Waters en Bossen een enquête gehouden onder haar technische beambten over het voorkomen van 'schadelijke zoogdieren' in België. Hieronder vallen de negen roofdiersoorten(?) — Wezel, Hermelijn, Bunzing, Otter, Das, Vos, Boommarter, Steenmarter en Wilde Kat — Haas, Konijn, Eekhoorn, Ree, Edelhert en Everzwijn. De gegevens zijn nu in kaart gebracht en verspreid onder de geïnteresseerden.

De kaarten geven weliswaar een duidelijk overzicht van het huidige verspreidingsgebied van een aantal inheemse zoogdiersoorten, toch dient men bij het gebruik van de kaarten met een aantal beperkingen rekening te houden.

Vooreerst zijn de gegevens gebaseerd op veronderstellingen. De informatie aangaande het al dan niet voorkomen van bepaalde soorten in een bepaalde streek en in welke mate werd uitsluitend uit eigen waarnemingen van het personeel en uit inlichtingen van betrouwbare personen geput. Dat gegevens die op deze manier bekomen zijn voor interpretatie vatbaar zijn, zal wel ieder veldwerker duidelijk zijn. Aan de beambten werd gevraagd

uitvoerig navraag te doen bij de streekbewoners. Dit gebeurde in vele gevallen echter niet. Dat het geheel duidelijk alleen uit veronderstellingen bestaat blijkt duidelijk uit de verspreidingskaarten van de kleine marterachtigen die allemaal volledig gekleurd zijn.

Tevens blijkt dat er van bepaalde diersoorten vrijwel geen verspreidingsgegevens bekend zijn (bijvoorbeeld Otter). Wanneer wij die gegevens vergelijken met de gegevens uit de archieven van de Nationale Zoogdierenwerkgroep en de Nationale Campagne Bescherming Roofdieren — verzameld over een termijn van 7 jaar — dan ontdekt men al gauw dat bepaalde zoogdieren voorkomen in gebieden waarvan het Bestuur van Waters en Bossen geen weet heeft.

Ten slotte dient er op gelet te worden dat de genoemde zoogdiersoorten alleen voorkomen in de voor hen geschikte biotopen van de gemeenten waarvoor hun aanwezigheid wordt vermeld.

De verspreidingskaarten vormen weliswaar een interessante bron voor de geïnteresseerde leek. Voor de actieve veldwerker brengen ze echter weinig nieuwe gegevens aan het licht.

Het wachten is op de publicatie over de verspreiding van de zoogdieren in Vlaanderen van de Nationale Zoogdierenwerkgroep eind dit jaar. De Nationale Campagne Bescherming Roofdieren geeft op haar beurt dit jaar een intern rapport vrij over de verspreiding van de Belgische roofdieren.